

3938.

Pihtipudas.

Esineitä, joita tohtori Th. Schvindt virkamatkallaan v. 1900 toi mukanaan Pihtiputaalta kaikki kivikaudelta, kert. top. ark.

I. Kirkonkylän Ohtolant. Wirtalan torpan

maalta kaivoi Schvindt asuntojen etelä- ja itäpuolella olevan perunamaan vieressä, sen yläpuolella olevaa kivisoraista maata, josta löydettiin: a)

1. Toistakymmentä pientä saviastianpalasta, koristetut kivikauden malliin hammasviivoilla ja kuopilla.
2. Pieni tasataltta, kiilteen sekaista harmaan ruskeaa kiveä, ainoastaan terä ja kyljet hiottut. Hiomistapa ei näytä kivikautiselta, eikä sellaista kiveä myöskään tavallisesti ole aseiksi käytetty, kivikautisuus siis epäiltävä. (Oli Schvindt'in paketissa saviastianpalasten kanssa yhdessä). 52 mm ptk.
b) Vihdoin tutki Schvindt mäen harjulla, asunnosta noin parisataa metriä lounaaseen eräitä kohtia, jossa oli pikku kummukkeita ja näiden vieressä melkein umpeen maatuneita kuoppia. Näissä oli kummukkeiden kohdalla puuta ja hiiltä ja löydettiin erään tällöisen paikan vierestä:
3. Puutteellisesti hiottu taltta sarvikiillek-
keiden sekaista liusketta, jossa näkyy vaaleita raitoja moneen suuntaan, terä hiottu tylpäksi ja hiukan kouruksi. 79 ptk., 39 lev., 11 mm paks.

3938.

II Muurejärven (-"pään")kyl. Keskisentalon
maalla, maantien koillislaidassa ja asun-
nosta luoteeseen on pelto, jonka si-
sässä on ollut kiukaan sijoja ja hiil-
ten sekaisia raunioita, niistä ja muual-
ta pellostä oli löydetty kiviaseita (1
kuuluu saapuneen museoon). Schvindt tut-
ki vainion aitauksen sisässä, pellon
koillislaidassa olevaa viljelemätöntä hiek-
kamaa kaistaletta, josta löytyi hajallaan
olevia;

4. pieniä saviastianpalasia, joista muutamis-
sa näkyy kivikauden kuvitustyyliä, nim.
kuoppia ja hammasviivoja.
5. Kolme hiottua liuskekivipalasta, joista
kaksi näyttää olevan aseista lohenneita,
ja yksi on sieran tapainen, poikkileik-
kaukseltaan melk. suorakaiteen muotoinen.
6. Kaksi tulessa särkynyttä hietakivi (?)
kappaletta ja muutamia ukonkivi (kvartsi-)
siruja.
7. Joukko poltettuja luumuruja.

III. Rönnin kylästä Saarijärven koillis-
rännällä

a) Turusen talon maalta asunnon länsi-
puolelta, Wanhantalons rajaaidan ohi kai-
vettaessa ilmaantui n. metrin päässä
rajaaidasta länteen, hiekassa noin
0,15 - 0,45 m. syvyydessä maapinnanalla:
(Kts. Suomen Museo N° 1, 1901 ja top.-
ark.)

3938.
Pihtipudas.

8. palanen luun siruja, hyvin valkoisia, että melkein luulisi muinaisuudessa pes-
tyiksi. Niitä oli paikottain runsaimmin,
paikottain harvemmin, ei kumminkaan mis-
sään kasoissa, vaan aina hiekkamultaan
sekaantuneina. Eräässä kohdassa oli n.
6 metrin alalla noin kahden metrin
syvyydellä liikutettua luusirun sekais-
ta maata, josta paikasta löydettiin:
9. kaksi saviastian palasta, toinen kivi-
ajan tapaan koristettu reunapala.
10. Raudan hölmä (tahi-kuona) palasia sekä
ukonkiveä.
11. Maanäyte: ruskeaa hienoa hietaa jossa
luut olivat.
Tutkiessa tehdyn pääojan etelä-
puolelta löydettiin seuraavat
8 asetta:
12. Tasatalta harmaankarvainen, vaillinaiseti
hiottu. 140 mm. ptk., 66 lev., 22 pks.
13. Poikkikirves tahi tasatalta, pinta rau-
danruosteessa, joka on tarttunut kiveen
siitä maasta, missä se on maannut, te-
rä vain hiottu, sivulta näin:
147 mm.ptk., 77 $\frac{1}{2}$ lev., 25 $\frac{1}{2}$ pks.
14. Pieni kirveen kaltainen ase, terä vain
hiottu, pinnassa raudanruostetta maaker-
roksesta. 90 $\frac{1}{2}$ mm. ptk., 55 lev., 21 pks.
15. Tasatalta tai poikkikirves, lappiot jo-
honkin määrin hiotut, terän koko suu
murtunut. 98 mm. ptk., 61 lev., 19 pks,
pinnassa hiukan ruostetta.

(valok.6265.)

3938.
Pihtipudas,

16. Pieni tasataltta, terä vain hiottu, mutta taittunut, siinä myös raudanruostetta.
47 mm. ptk., 40 lev., 10 pks.

17. Lyhyt ja paksu kirveen muotoisella terällä varustettu ase, vaalean sinervää kiveä, terän lasku kummaltakin puolen lyhyt ja jyrkkä, kantapäässä pieni hiottu juova pitkin kantaa. 49 $\frac{1}{2}$ mm. ptk., 46 $\frac{1}{2}$ lev., 20 pks. Terän suussa ja kannassa vähän raudan ruostetta.

18. Ohut kiviliuska, joka muodoltaan muistuttaa toisen kiven sahaamiseen käytettyä sahoja 130 mm. ptk., Näyttää ylimalkaan hiomattomalta luonnonkiveltä.

19. Luonnonkivi, joka yleiseltä muodoltaan muistuttaa isoja skandinavilaisia limsiökirveitä, ei ainoatakaan hiottua kohtaa, muoto lienee saanut Schvandin luumemaan tätä, samoin kuin edellistäkin, muinaiskaluksi. 269 mm. ptk., 94 lev., 31 mm. pks.

Sitä paitsi löydettiin luusirualueelta:

20. Teränkatkelma tasataltasta, pinnalta harmaaksi rapautunutta kiveä, vähän hiottu, teränsuu jokseenkin eheä. 55 mm. ptk., 51 lev., 17 pks.

21. Tasataltta ohuesta liuskasta, sinervänkarvainen, muutamissa paikoin raudan ruostetta, katkennut viistoon, terän muoto puolipyöreä, näin:
64 mm. ptk., 48 lev., 8 pks.

3938.
Pihtipudas.

22. Pitkulainen hiontakivi, osaksi harmaata osaksi punahtavaa kiveä, neljältä puolen hiottu, Poikkileikk:
102 1/3 mm. ptk., 22 lev., 10 1/2 pks.

23. Kaksi sieran palasta, molemmat ohuet, toinen vaalean keltaista hietakiveä, hiomapintoja kummallakin puolen
47 x 38 mm. ristiinsä, 10 pks. Toinen on raudanruosteessa, hiottu vain toiselta puolen 44 ptk., 31 lev., 9 pks.

24. Kivilastuja osaksi hiottuja sekä muuten lohottuja kiviliuskoja ja pieniä ukonkivi(kvartsi)palasia.

b) Wanhan Rönnyn talon pohjoispuolelta järven lähellä olevasta pellosta, on löydetty seuraava, jonka Schvindtin lunasti:

25. Poikkikirves tai tasataltta, jonka terän toinen puoli on viistoon katkennut, ylipää myös viisto. 181 mm. ptk., 65 1/2 lev., 36 pks.

IV. Toht. Schvindtin ostamia esineitä.

26. Kourutaltta mustaa kiveä, kourun puoli huolellisesti hiottu, takapuoli enimmäkseen rosopintainen, terä eheä, poikkileikk. 137 ptk., 43 lev., 29 pks. Ostettu Kumpulaisen omistamasta Nikkorkosken torpasta Nikulan kestikievarista pohjoiseen Alvejärven kylässä.

27. Tasataltta vihertävää kiveä, toisella puolella isonlainen kolo, terä puoli ja toinen kylki hiottu, poikkil.:

3938. (27.) 77 mm ptk, 45 lev, 18 $\frac{1}{2}$ pks. Ostettu Ni-
 Pihtipudas. kulan kestikievarista Alvejärven kylässä.

3939. Hjalmar Appelgrenin toimesta tuli valtion
 Turku. kokoelmiin Maalisk. 14 p.

13 kpl. tiiliä eri mallia, jotka hän virkamatkallaan tapasi tontilla n:o 1. Kas-
 kenkadun varrella (Itäinen Aurankatu), jossa kaivettiin perustusta uutta kivi-
 rakennusta varten. Tontin yläosalla kai-
 vettiin (paitsi kahta käytännössä ole-
 vaa kellaria, vanhoja nekin) esille neljän
 huoneen alaosat sekä kulmia kahdesta hu-
 oneesta (IV-IX). Tiililattioita oli V:ssä
 ja VI:ssa huoneessa sekä IV:huoneen yh-
 dessä kulmassa ja puolittain VII:ssä
 huoneessa, jossa myös oli tiilistä teh-
 ty ja matalalla tiiliholvilla peitetty